

СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ
"СВ. КЛИМЕНТ ОХРИДСКИ"
ФАКУЛТЕТ ПО ЖУРНАЛИСТИКА
И МАСОВА КОМУНИКАЦИЯ

София, ул. Московска 49
Тел. (канцелария) (03592) 9308 202
(декан) (03592) 980 93 54
Тел./Факс: (канцелария) (03592) 986 17 24

SOFIA UNIVERSITY
"St. KLIMENT OHRIDSKI"
FACULTY OF JOURNALISM AND
MASS COMMUNICATION
Sofia, 49 Moskovska Str.
Tel. (Office) (03592) 9308 202
(Dean) (03592) 980 93 54
Tel./Fax: (Office) (03592) 986 17 24

REFERENCE FOR DISSERTATION

To Whom It May Concern:

The following statement is my assessment of Shynar Saudanbekova's dissertation proposal entitled «General and Specific in the life-cycle rituals of Kazakh and Japanese peoples: the semiotic aspect» for the degree of Doctor of Philosophy (PhD) in the specialty 6D020900 – «Oriental Studies».

Ms. Saudanbekova's thesis is written on a relevant topic. The study of life-cycle rituals is particularly important as Kazakhstan works to re-establish national cultural traditions and develop its own identity. The dissertation work examines the rites of passage in the everyday culture of the Japanese and Kazakh peoples from the perspective of semiotic approach, a study of signs, symbols and significations.

Based on the analyses of concrete elements and symbolic content of life-cycle rituals and customs of Kazakhs and Japanese, Ms. Saudanbekova determines the role and functions of rites of passage in traditional culture of these peoples, as well as the relation between archaic and modern elements of such rituals, including nowadays changes in perception and interpretation of the meaning of the ceremonies concerning the rites of passage. She has distinguished three aspects of sign content of rites of passage: syntactic (formal relation of signs within a sign system); semantics (symbolic content of signs); and pragmatics (relations of the sign to the receiver, interpreter).

Ms. Saudanbekova states, the system of belief in symbolical death and re-birth is common for any culture, that share four main universal rites and rituals: birth that signify the entrance to the life; coming of age that marks the adulthood; marriage that signify the entrance into a new life with a partner and finally, death that marks the stage when people enter the afterlife with the belief of re-birth. All these elements of the life-cycle rituals provide Kazakh and Japanese cultures with a meaning. In addition, initiation rites themselves have an archetypical structure, for the same underlying patterns and procedures.

Ms. Saudanbekova highlights that an ethnic identity is a fundamental aspect of the self that includes a sense of membership in an ethnic group as well as attitudes and feelings with regard to that membership, and individuals confront their ethnicity for the first time through Rites of Passage and Life-cycle ceremonies and related holidays. She concludes that symbols and signs enclosed in the life-cycle rituals and related ceremonies not only enable identification of individuals with community, but also serve as an archiving tool for maintenance and continuity of cultural values and cultural-specific knowledge accumulated over the historical development of the Kazakh and Japanese societies.

The dissertation consists of introduction, four chapters, conclusion and list of used literature. The First Chapter is devoted to the theoretical aspects of the comparative study of the ritual culture of the Japanese and Kazakhs, namely the analysis of the semiotic aspects of ritual culture, as well as the study of Kazakh and Japanese historiography on the topic of research. The Second Chapter of the dissertation explores the customs and rites of Kazakhs and Japanese, relating to the childbirth and socialization ceremonies.

The Third Chapter of the work examines the commonality and differences in the customs and traditions associated with adulthood rites and marriage. Finally, in the Fourth Chapter, she makes a comparative analysis of Kazakh and Japanese funeral rites and related customs. In conclusion, the main findings of the study are presented.

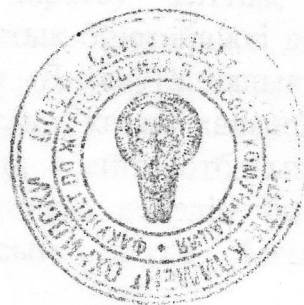
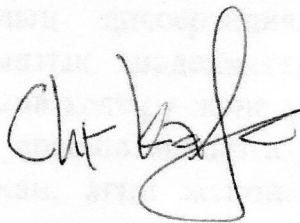
Ms. Saudanbekova has identified an appropriate important topic for her dissertation and fully managed to achieve the goal of the study based on an analysis of extensive ethnographic and historical material in Kazakh, Japanese, Russian and English, including field trip materials collected during her internship in Japan. This independent and original scientific research will certainly help to understand that the

life-cycle rituals with its culturally prescribed elements ensure a certain degree of persistence of core cultural values and beliefs.

Sh.T. Saudanbekova's dissertation work is written at a high theoretical and methodological level, and it is highly recommended for public defense.

Professor Christo Kaftandjiev, Ph.D., Doctor of Philosophy

Sofia University (Bulgaria)

ДИССЕРТАЦИЯЛЫҚ ЖҰМЫСҚА ПІКІР

Талап етілген орынға берілді:

«Қазақтар мен жапондардың ғұрыптық мәдениетіндегі ұқсастықтар мен ерекшеліктер: семиотикалық аспект» тақырыбында орындалған докторант Ш.Т. Сауданбекованың «Шығыстану- 6D020900» мамандығы бойынша PhD докторы дәрежесін алуға ұсынылған диссертациялық жұмысына келесідей пікірімді білдіремін.

Сауданбекова Шынардың диссертациялық жұмысы аса өзекті тақырыпта жазылған. Ғұрыптық мәдениетті зерттеу ұлттық мәдени дәстүрлерді жаңғыртып қалпына келтіру және ұлттық бірегейлікті дамытуға бағыт алған Қазақстан үшін ерекше маңызға ие. Диссертациялық жұмыс семиотикалық әдіс тұрғысынан, яғни жапон және қазақ халықтарының күнделікті мәдениетіндегі адамның дүниеге келіп, есейіп, отбасын құрып және қайтыс болуы барысында өткеретін маңызды өмірлік белестерді белгілер, символдар және олардың мағынасын ашуға бағытталған семиотикалық әдіс тұрғысынан қарастырылған.

Сауданбекова Шынар ғұрыптық мәдениетке қатысты ұлттық салт-дәстүрлер мен әдет-ғұрыптардың негізгі элементтерінің символдық мазмұнын талдау негізінде осы халықтардың дәстүрлі мәдениетінде адам өміріндегі маңызды кезеңдерді өткеруге арналған ғұрыптардың рөлі мен қызметін, сондай-ақ ғұрыптық мәдениеттің архаикалық негіздерінің заманауи ғұрыптық мәдениет арасындағы ара-қатынасын анықтап, аталмыш рәсімдердің мағынасын ашып талдайды. Диссертант ғұрыптық рәсімдерді үш тұрғыдан қарастырады: синтаксистік (өзара байланыс); семантикалық (символдық мазмұн); және прагматикалық (белгінің қабылдаушы мен талдаушы арасындағы қарым-қатынасы мен мағынасы).

Сауданбекова Шынардың пайымдауынша, символикалық өлім мен қайта туылуға деген сенім жүйесі кез-келген мәдениетке тән, ол төрт негізгі әмбебап салт-жоралар мен рәсімдерді біріктіреді: өмірге келу; кәмелет жасқа толу; некеге отырып, отбасын құрып жаңа өмір бастау және қайтыс болу, яғни, адамдардың қайтадан туылу сенімімен о дүниеге өтуі.

Ғұрыптық мәдениеттің барлық элементтері қазақ және жапон мәдениетінің түп-негізін құрайды. Сонымен қатар, маңызды өмірлік кезеңдерді өткеруге бағытталған жөн-жоралғыларда қолданылатын қағидалар мен рәсімдер архетиптік құрылымға негізделгендігін баса айтады. Сауданбекова Шынар ұлттық бірегейлік - бұл белгілі бір тұлғаның ұлттық сезімін, сондай-ақ өз ұлтына қатысты көзқарастар мен ұстанымдар болып табылады және тұлға өзінің ұлттық құндылықтарымен алғаш рет ғұрыптық рәсімдер мен өмірлік циклге қатысты ұлттық мерекелерге қатысу арқылы танысатындығын алға тартады. Ол өмірлік циклдар мен салт-дәстүрлерде қарастырылған салт-дәстүрлер мен рәсімдер жеке тұлғалардың қоғаммен бірегейлігін қалыптастыруға септігін тигізіп қана қоймай, сонымен бірге қазақ және жапон қоғамдарының тарихи даму барысында жинақталған

мәдени құндылықтары мен ұлттық санасының сақталуы мен сабақтастығының бірден-бір құралы болып табылады деген тұжырымдама жасайды.

Диссертация кіріспеден, төрт бөлімнен, қорытындыдан және пайдаланылған әдебиеттер тізімінен тұрады. Бірінші тарау жапондар мен қазақтардың ғұрыптық салт-дәстүрлерін салыстырмалы түрде зерттеудің теориялық аспектілеріне, нақтырақ айтсақ, салт-дәстүрлердің семиотикалық аспектілерін талдауға, сонымен қатар зерттеу тақырыбы бойынша қазақ және жапон ғалымдарының әдебиеттерін зерттеуге арналған. Диссертацияның екінші тарауында баланың дүниеге келіп әлеуметтенуіне қатысты қазақ және жапон халықтарының салт-дәстүрлері зерттелген. Жұмыстың үшінші тарауында кәмелетке толу және үйленіп, неке қиюға байланысты әдет-ғұрыптар мен дәстүрлердің ортақ тұстары мен айырмашылықтары қарастырылған. Төртінші тарауда қазақ және жапон халықтарының жерлеу рәсімдеріне байланысты салт-дәстүрлерге салыстырмалы талдау жасалған. Қорытындыда зерттеудің негізгі тұжырымдары келтірілген.

Шынар Сауданбекова диссертация үшін маңызды тақырыпты анықтады және қазақ, жапон, орыс және ағылшын тілдеріндегі этнографиялық және тарихи материалдарды, оның ішінде Жапонияда тағылымдамадан өту барысында жинақтаған материалдарды талдау негізінде зерттеу мақсатына толықтай қол жеткізді. Бұл тәуелсіз және ішкі бірлігі бар ғылыми зерттеу өмірлік циклге қатысты рәсімдердің ұлттық мәдениет пен маңызды құндылықтардың сақталуын қамтамасыз ететін негізгі құрал екендігін түсінуге өз септігін тигізеді деген ойдамын.

Ш.Т.Сауданбекованың диссертациялық жұмысы жоғары теориялық-әдістемелік деңгейде жазылған, жұмыс қорғауға лайықты деген пікір білдіремін.

**Филол.ғ.д., профессор,
София университеті
(Болгария)**

Христо Кафтанджиев

**Удостоверительная надпись
о засвидетельствовании подлинности подписи переводчика.**

Республика Казахстан, город Алматы,
двадцать четвертое декабря две тысячи девятнадцатого года.

Я, Карбузова Гулсин Мухамбетовна, частный нотариус города Алматы, действующий на основании государственной лицензии № 0001413 от 27 августа 2008 года, выданной, Комитетом по организации правовой помощи и оказанию юридических услуг населению Министерства юстиции Республики Казахстан свидетельствую верность этой копии подлинником документа.

В последнем подчисток, приписок, зачеркнутых слов и иных неоговоренных исправлений или каких либо особенностей не оказалось.

При этом свидетельствую подлинность подписи, сделанной переводчиком - гр. **Кудайбергеновой Жанной Биляльевной**, с английского языка на казахский язык.

Подпись: *Жанна Биляльевна Кудайбергенова*

Личность переводчика установлена, дееспособность и полномочия проверены.

Зарегистрировано в реестре за № 4692
Взыскано: государственная пошлина 76 тенге +
услуги правового и технического характера 1263
тенге.

Нотариус: _____

Жанна Биляльевна Кудайбергенова

